

ERDOĞAN'IN ŞANGHAY BİRLİĞİNE KATILMA DÜŞÜNCESİ NEDEN YANLIŞ!.. BAZI KONULARDA HAKLI İKEN HAKSIZ DURUMA DÜŞMENİN DİYALEKTİĞİ...

Münir Aktolga
Kasım 2016

“Başdanışmanlar”, “Batı çöktü, çöküyor, biz vakit geçirmeden bir an önce yükselen Doğu’daki yerimizi alalım” diyorlardı! Şimdi bu koroya sayın Erdoğan’ın, “Türkiye’nin AB ile falan uğraşması artık zaman kaybıdır, en iyisi biz Şanghay Beşlisi’ne katılalım” deyişi de eklendi... Hadi ötekiler ne de olsa sonunda “Başdanışman”, herkes gibi onlar da düşüncelerini ortaya koyabilirler; ama bu görüşler sayın Erdoğan’ın ağızından da çıkmaya başlayınca işin rengi değişiyor...

Erdoğan’ın, “üst akıl” falan gibi kendi hatalarını örtmek için üretilen abartılı ifadelerinin ötesinde, Avrupa Birliğine (ABD dahil Batılı ülkelere) karşı eleştirilerine ben de katılıyorum. Batılı ülkelerin, özellikle FETÖ konusundaki hayırhah tutumlarının hiçbir açıklaması yok! 15 Temmuz darbesine ilişkin (adeta darbeyi desteleyen) şu tavırlarına bakın. Ülkenin parlamentosu bombalanmış, ortada 241 ölü, 2000’in üzerinde yaralı var, ama bunlar hala lafı “yoksa bu bir tiyatromuydu” falan diye dolandırıyorlar!.. PKK’ konusunda da öyle! Batılı ülkelerin bu konuda da iki yüzlü bir duruşları var. Ortada, 7 Haziran Seçimlerinde parlamentoya 80 milletvekili sokmuş bir Kürt Hareketi-HDP varken, hangi gerekçeyle olursa olsun, PKK’nın HDP’ yi de bir kenara iterek, bütün bu birikimi ne olduğu belli olmayan bir “devrimci halk savaşı” uğruna hendeklere gömmesinin hiçbir makul sebebi olamaz. **Ama, Batılı ülkelerin bütün bu provokatif-sakat politikalarından yola çıkarak “Batı’yla” ilişkileri kopma noktasına getirmenin, ikide bir Şanghay Beşlisi tehdidiyle ortaya çıkmanın da alemi yok bence! Neden mi?**

Önce rakamların diline bir bakalım. Sonra da, haklıyken haksız duruma düşmek nasıl oluyormuş onu görelim!..

1-“Avrupa Birliği Türkiye’nin en büyük ticari partneri konumunda. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın son açıkladığı verilere göre Haziran ayı itibariyle Türkiye’nin ihracatında Avrupa Birliği’nin payı yüzde 48,5 seviyesine yükseldi. 2015 yılının tamamında AB’ye 64 milyar dolarlık ihracat yapılırken, 2016’nın ilk 6 ayında bu rakam 32 milyar dolar olarak gerçekleşerek istikrarlı seyrini devam ettirdi. ABD ile ise, 20 milyar doları bulan bir ticaret hacmimiz bulunmakta. Kısacası, AB Türkiye’nin bir numaralı ihracat pazarı iken, ABD de Türkiye’nin 7. büyük ihracat pazarı...”

Ama bu kadar da değil; Türkiye’ye yapılan yatırımların yüzde 64’ü AB kaynaklı. Gelen turistlerin yarıdan fazlası gene AB den. Yani, sadece ihracat değil doğrudan yatırım ve turizm açısından da AB’nin Türkiye ekonomisinde önemli bir ağırlığı bulunuyor. 30 Haziran itibariyle Ekonomi Bakanlığı’na veri setine kayıtlı yaklaşık 50 bin yabancı şirketin 23 bini AB merkezli. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın verilerine göre Mayıs ayı itibariyle bu şirketler Türkiye’deki doğrudan yatırımların yüzde 64’ünü gerçekleştirdi. 2002-2016 Mayıs tarihleri arasındaki doğrudan yatırımların büyüklüğü dikkate alındığında ise AB’nin Türkiye’ye yapılan yatırımlardaki ağırlığının yüzde 92 olduğu ortaya çıkıyor”.

Ayrıca AB çıpası ekonomik güven açısından da çok önemli... Bunu bir kaç gün önce Ekonomiden sorumlu Başbakan yardımcısı M. Şimşeğin ağızından bir kere daha duyduk...

Elbette Türkiye ile ticari ilişkiler AB açısından da çok önemli. Türkiye de AB'nin 5. büyük ticari partneri oluyor... Aşağıdaki linke girerseniz buradaki rakamları da görürsünüz; ama şu an konumuz Türkiye... En büyük ticari ortağımıza meydan okuyarak ne yapmak istediğimizde...

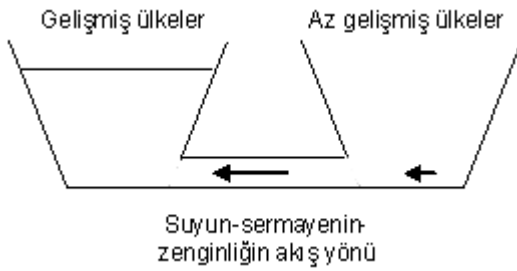
<http://www.dw.com/tr/t%C3%BCrkiye-ile-ab-birbirine-ne-kadar-muhta%C3%A7/a-19450619>

2-“1950 – 2002 arasında Türkiye’ye doğrudan yabancı sermaye yatırımı girişi 15,1 milyar USD olmuş. Buna karşılık 2003 – 2014 arasında (yani AKP döneminde) 148,2 milyar USD yabancı sermaye girmiş. Bu karşılaştırma, 2002 sonrasındaki 13 yılda, önceki 52 yılda gelenin on katına yakın yabancı sermaye yatırımının gelmiş olduğunu görüyoruz. **Bu, müthiş bir başarıya işaret ediyor” (aynen katılıyorum...) Ancak bu başarı-ne yazık ki- sadece AKP’nin olayı doğru kavramasının sonucu değil”, şöyle;**

“Bu başarının temel nedenlerinden birisi dünya konjonktüründe görülen çıkışın ve sermaye hareketlerinin serbest kalmasının 2000’li yıllarda gelişme yolundaki ülkelere doğru yarattığı büyük sermaye akımı artışı...”

<http://www.mahfiegilmez.com/2015/06/yabanc-sermaye-on-kat-artt-buyume-dustu.html>

BU RAKAMLARIN TEK BİR ANLAMİ VAR:

Fizik’teki “bileşik kaplar”ın ne olduğunu herkes bilir sanıyorum. İki kova düşününüz, öyle ki, bunlar bir boruyla alttan birbirine bağlı olsunlar. Bu kovalardan birini geliştirmekte olan ülkeler, diğerini de gelişmiş ülkeler olarak düşünelim. Sermaye, üretilen zenginlikler de kovaların içindeki su olsun. Küreselleşme süreci ortaya çıkana kadar bu su, şu ya da bu biçimde, hep az gelişmiş ülkelerin kovasından gelişmiş ülkelerin kovasına doğru akardı! Bu yüzden de, geliştirmekte olan ülkelerin kovası hep boş dururken, gelişmiş ülkelerin kovası dolar taşardı! Ulus-devletlerinin arkasına sığınan tekeli kapitalistler tekel egemenliği sayesinde az gelişmiş ülkelerin sütünü bir inek gibi sağarlardı adeta! Bu tekel kâr’ından gelişmiş ülkelerin halkı-çalışanları da alırlardı paylarını tabi! Buna bağlı olarak da toplumsal yaşam seviyesi buralarda bir hayli yükselmişti.

Dünya tekleşip de, küresel rekabet mücadelesinde üstte kalabilmek için, sermaye üretim maliyetlerinin daha düşük olduğu az gelişmiş ülkelere doğru kaymaya başlayınca işler değişti! Bu o kadar önemli bir gelişmeydi ki, birkaç yıl içinde gelişmiş

lkelerdeki yatırımlar bıçak gibi kesilmeye başladı. Sirtına dolarlarını eurosunu yükleyen kapitalistler Çin'e, Hindistan'a, Türkiye'ye, üretim maliyetleri nerede düşükse, kim kendisine daha elverişli yatırım olanakları sunuyorsa oraya gitmeye başladılar! İnfomasyon teknolojisinin bu kadar geliştiği, küçük bir köy haline gelmiş dünyada üretim nerede yapıldığı hiç önemli değildi artık. Hatta yle ki, bir malın bir parçasını Çin'de, bir parçasını Polonya'da yaptırarak, sonra da bütün bu parçaları rneğin Türkiye'de biraraya getirip monte etmek bile mümkündü. nemli olan, rekabet mücadelesinde en iyi kalitede ve en ucuza üreterek azami kr'ı gerçekteşirebilmektir. Üretim, yatırımların hangi ülkede olacağının sermaye açasından başka hiç bir anlamı kalmamıştı. Sermaye, sırtındaki "ulusal" etiketini hiç düşünmeden ıkarıverdi! Gelişmiş ülkelerin ulus-devlet yöneticileri de sap gibi ortada kaldılar!

Yatırım olmayınca işsizlik bir çiğ gibi artarken devlet bütçesindeki açıklar da büyüyordu. İşin ilginç tarafı, iktidara kim gelirse gelsin artık hiç bir çözüm yolu da görünmüyordu ufukta! Hani yle eskiden olduğu gibi, muhafazakrlar gider, sosyal demokratlar gelir, ya da tersi mekanizma işlemiyordu artık! Örneğin, bir işçinin gelişmiş Batılı bir ülkedeki maliyeti ayda üç bin euro ise, bu, Çin'de yüz elli dolar, Polonya'da veya Türkiye'de üç yüz dolardı. vb. Üstelik bir de bedava arsa ve ilk on yıl için vergi muafiyeti de elde ediyordu kapitalistler buralarda! Ulus devlet yöneticileri gelişmiş ülkelerdeki işçi ücretlerini indirseler indirseler kaça indirebilirlerdi ki! Bu yolla bir Çin'le-Türkiye ile rekabet edebilmenin imknı yoktu!

Yapacak birşey kalmamıştı! Sermaye nerede ucuza üretebiliyorsa oraya gitmeye mecburdu. O gitmezse, rakibi gidecek, ondan daha ucuza ürettiği için de azami kr o cebine indirecekti. Bırakınız azami kr, iletişimin bu kadar geliştiği bir dünyada rekabet mücadelesine ayak uydurmadan ayakta kalabilmek bile mümkün değildi artık. Ulus-devlet yöneticilerinin vatan-millet çığlıkları, "biraz da ülkenizi düşünerek yatırım yapın" ağrılarını hiç yankı bulmuyordu. Sermayenin yeni vatani bütün dünyaydı artık. Ulus-devlet kabuğu çatlamış, kuş pır diye uçup gitmişti-gidiyordu. Kimse de onu tutamıyordu!

Sonuç: Gelişmiş ülkelerde yatırımlar, ekonomik büyüme dururken, gelişmekte olan ülkelerde kapitalizm-üretici gçler hızla gelişmeye başladılar... İşte bugün ABD'de bir Trump'ı, AB lkelerinde ise "küreselleşme karşıtı yeni tipten sağ" denilen hareketleri ortaya çıkaran sürecin özü budur...

Ama bu süreç sadece gelişmiş ülke ulus devletilerini mi rahatsız ediyor? Eski dünya dengeleri içinde belirli bir yaşam çizgisi tutturmuş, yeni sürece ayak uydurmakta güçlük çeken bazı halk kesimleri de rahatsızdı, yani onlar da bu koroya dahil oluyorlardı. Bunlar bir süre, nasıl olsa düzelir, sorunlar geçicidir diyerekten kaybolan eski güzel günleri hayal ederek teselli bulmaya çalışmışlardı; ama sonra baktılar ki olmuyor, her geçen gün eski paradigma biraz daha yara alıyor, bu sefer sesleri daha yüksek çıkmaya başladı; eskiyi geri getirmek için küreselleşme karşıtı-ulus devletçi sloganlarla sokağa inmeye, siyasete soyunmaya başladılar... Küreselleşme sürecine karşı gelişmiş ülkelerin ulus devlet reaksiyonlarıyla bazı halk kesimlerinin eskiyi geri getirmeye yönelik gerici özlemleri bütünleşmeye başladılar...

Evet, gelişmiş ülkelerin ulus devletleri çaresiz ve kızgın demiştik!...

Gelişmiş ülkelerin-bu arada AB ülkelerinin de- gelişmekte olan ülkelerdeki sınıf mücadelelerini, buralardaki demokratikleşme hareketlerini desteklemelerinin, bir süre, buralarda gelişen küresel demokratik devrim rüzgarlarıyla örtüştüğünü görüyoruz!... Küresel demokratik devrim dinamikleri, gelişmekte olan ülkelerdeki eski Devletçi kabukların kırılmasını, geniş halk kitlelerinin işgücü olarak özgürleşerek daha aktif hale gelmesini, bu anlamda demokratikleşmeyi destekliyordu (bütün bunları en belirgin şekilde 2002 den sonra AK Parti hareketiyle birlikte Türkiye’de gelişen demokratik devrim sürecinde gördük, yaşadık)...

Ancak, Batı’lı gelişmiş ülkelerin amacı küresel sermayenininkinden- küresel devrim dinamiklerinden- farklı idi!...

Küresel sermaye, gelişmekte olan ülkelerdeki demokratikleşmenin buralarda eski Devletçi kabukları kırarak kendisi için daha elverişli koşullar yaratacağını düşünürken, gelişmiş ülke ulus devlet politikaları, buralarda sınıf mücadelesi gelişirse demokratik taleplerin yanı sıra insanların ekonomik talepleri de artar ve bu da buraları küresel sermaye için daha az çekici hale getirir, göç eden sermayenin tekrar geri gelmesine yol açar diye hesap ediyordu!..

Ama sonra baktılar ki olmuyor, bu sefer tuttular sadece barışçı sınıf mücadelelerini, demokratikleşme taleplerini değil (sırf buraları çekici halden çıkarmak için) huzuru bozucu bütün diğer hareketleri de -el altından da olsa- desteklemeye başladılar...

Sonuç mu? Bunu gene en belirgin şekilde Türkiye’de görüyoruz. Bir yanda gelişmiş ülkeler, onların yukarda altını çizmeye çalıştığımız provokatif politikaları, diğer yanda ise, bunlara kafa tutmaya çalışırken hemen ulus devlet kabuklarının içine çekilerek bunların tezgahlarına gelen gelişmekte olan ülke ulus devletçileri... Bu arada da tabi huzuru kaçarak gidecek başka yer aramaya başlayan küresel sermaye!...

İşte benim sayın Erdoğan’ı eleştirdiğim nokta tam da burasıdır.

Onun, Batılı gelişmiş ülkelere gelen ulus devletçi saldırılara karşı, onların provokasyonuna gelerek, onlarla aynı 20.yy kulvarına inip reaksiyoner bir ulus devlet politikası izlemeye kalkmasına karşı çıkıyorum ben. Onu, birçok konuda haklı iken haksız-sevimsiz hale getiren noktanın tam da burada olduğunu söylüyorum. Türkiye’deki bütün o Batı karşıtlığının, “üst akıl” mucitliğinin, bunların arkasına gizlenen ve Türkiye’yi uçuruma sürükleyen ulus devletçi yönelişin mantığının tam bu noktada yoğunlaştığını söylüyorum!.. Evet, TRT 1 de yayınlanan “Ertuğrul-Diriliş” dizisini ben de beğenerek izliyorum; ama buradaki mantığın-ruh halinin, “stratejik zihniyetin”- 750 yıl sonra bambaşka bir dünyada hala rol-modeli olarak alınmasını son derece yanlış buluyorum!..

Tabi bütün bu yanlışların yapılmasında rol oynayan sadece gelişmiş ülkelerin provokatif girişimleri (gelişmekte olan ülke yöneticilerinin de onların oyununa gelmeleri) değildir!.. Burada, azıcık biti kanlanan gelişmekte olan ülke

burjuvalarının kendi güçlerini abartarak efelenmelerinin de rolü olduğu açıktır! Bunlar, zaten potansiyel olarak geçmişten gelen bir ezilmişliğin, buna bağlı bir aşağılık kompleksinin izlerini de taşıdıkları için, en ufak bir dürtüklemeye “biz ne imişiz de farkında değilmiz” mantığıyla kolayca tezgaha gelebiliyorlar!.. Neye sahip olduklarının farkında olmadıkları için, gelişmemiş egolarının etki alanı içinde kolayca savrulabiliyorlar!..

Peki çözüm? Nereye varacak bu gidişin sonu, Şanghay Birliği'ne girince bütün problemlerimiz çözülmüş mü olacak; bu durumda ülkemize daha çok küresel sermaye mi gelecek?.. Yok eğer tam tersi ise, o zaman nasıl yapacaksınız 2023'e giden yolda o yatırımları. Kendi tasarrufunuz sıfır, elinize geçeni lüks tüketime harcıyorsunuz, küresel sermaye de elini ayağını çekerse ne olacak bu ülkenin hali?..

Daha başka bir deyişle, pireye kızıpta yorganı yakarak işin içinden çıkamayacağımıza göre, ne yapmalıyız ki şu patinaj halinden kurtulabilelim?

Batılı gelişmiş ülkeler bize saldırıyor mu, Türkiye'nin gelişmesini, ilerlemesini engelleyerek ülkemizin küresel sermaye için bir çekim alanı olmasının önüne geçmek mi istiyorlar, bizim yapmamız gereken, onların oyununa gelerek, onların daha güçlü olduğu alana-20.yy kulvarlarına-inip orada onlarla ulus devlet düzeyinde boy ölçüşmeye kalkmak olmamalıdır. Bir yandan teröre, huzuru bozmak için tezgahlanan hareketlere karşı-bu arada FETÖ darbesi gibi teşebbüslere karşı da- en uzlaşmaz önlemleri alırken, diğer yandan da, aynı anda (artık bir paranoya halini alan reaksiyonlardan sıyrılarak) “tarihsel bir uzlaşma” anlayışı içinde, demokratikleşme adımlarına hız vermeli, 21.yy dinamiklerine özgü bir yeniden yapılanmayı hedef alan yeni bir anayasa için kolları sıvamalıyız... Yoksa, gelişmiş ülkelerin ulus devletçi saldırılarına karşı içerde MHP'nin, dışarda da Rusya'nın Çin'in koynuna girerek, Şanghay Birliği rüyaları görmeye bir yere varamayız...

Bu işin formülü şudur: Batılı gelişmiş ülkeler el altından sana saldırıyorlar mı, sen, bir yandan bunlara karşı önlemlerini alırken, diğer yandan da, asıl müttefik olarak küresel sermaye çevrelerini yanına çekmeye çalışacaksın (ama bunun da yolu demokratikleşmektir. Bu nedenle, teröre karşı mücadele ile demokratikleşme mücadelesini aynı anda yürüteceksin). Şunu unutmayacaksın ki, içinde bulunduğumuz süreç 20.yy'ın ulus devletler dünyasının içinden 21.yy'ın küresel dünyasının çıkıp gelme sürecidir... 20.yy'ın ulus devletçi saldırılarına karşı gene 20.yy'a ait ulus devletçi reaksiyonla değil, 21.yy dinamiklerini yanına alarak cevap vereceksin... Varsın onlar köpürsün dursunlar, “keskin sirke küpüne zarar verir” deyip sen kendi yoluna konsantre olacaksın!..

